

คำตอบจุฬาราชมนตรี (ประเสริฐ มะหะหมัด) เกี่ยวกับปัญหาขัดแย้งในด้านศาสนาอิสลาม จากการรวบรวมโดย ศอ.บต.

(ต่อจากฉบับที่แล้ว)

ปัญหาที่ ๕ การชักชวนให้นักศึกษาไทยมุสลิมไปร่วมในพิธี และงานพิธีต่าง ๆ ที่ขัดกับหลักการศาสนาอิสลาม เช่น วันสงกรานต์ วันลอยกระทง การแห่เทียนพรรษา เป็นต้น ย่อมเป็นสาเหตุให้เกิดความแตกแยก ความหวาดกลัวปัญหาป้องกันอย่างไร

คำตอบ วิธีป้องกัน คือ งานนี้ไม่ต้องเชิญมุสลิมเข้าร่วม เพราะขัดต่อหลักการศาสนาอิสลามอยู่แล้ว

ปัญหาที่ ๖ การที่หน่วยราชการได้ให้ใช้พระมหาคัมภีร์อัลกุรอาน เพื่อให้ชาวไทยมุสลิมที่เป็นคู่กรณีหรือพยานสาบานตัว จะขัดกับหลักการศาสนาอิสลามหรือไม่

คำตอบ การสาบานต้องสาบานต่ออัลเลาะห์ (ซ.บ.) และการใช้อัลกุรอานมาถือไว้ขณะสาบาน ไม่ผิดบทบัญญัติศาสนาอิสลาม

ปัญหาที่ ๗ การร่วมในพิธีวันสำคัญของชาติ เช่น วันเปี่ยมหาราช มีการนำพวงมาลาแล้วมีการถวายบังคม พระบรมรูปทรงม้า หรือพระบรมฉายาลักษณ์ ถ้าชาวไทยมุสลิมทำความเคารพด้วยการยืนตรง หรือคำนับจะขัดกับหลักศาสนาอิสลามหรือไม่ และควรปฏิบัติตนอย่างไร

คำตอบ การนำพวงมาลาไปถวายบังคม พระบรมรูปทรงม้านั้น ผิดบทบัญญัติศาสนาอิสลาม เพราะอิสลามห้ามเคารพรูปปั้น ไม่ว่าจะ เป็นรูปปั้นอะไรก็ตาม

- การยืนตรงต่อหน้าพระบรมฉายาลักษณ์นั้น ไม่ผิดบทบัญญัติศาสนาอิสลามเพราะมิใช่รูปปั้น นักวิชาการอิสลามมีความเห็นว่า

๑. รูปปั้น หรือสลักหรือหลอมทุกชนิด เป็นสิ่งต้องห้าม (ฮะรอม)
๒. รูปภาพไม่เป็นสิ่งต้องห้าม เมื่อรูปภาพไม่เป็นสิ่งที่ต้องห้าม การจะแขวนไว้ที่ไหนก็ไม่ต้องห้าม และการยืนต่อหน้ารูปภาพโดยมิได้เจตนาบูชา จึงไม่เป็นการต้องห้าม

ปัญหาที่ ๘ การแต่งกายตามเครื่องแบบต่าง ๆ เพื่อความเหมาะสม ตามสถานการณ์และสถานที่ เช่น การแต่งกาย เครื่องแบบลูกเสือ เครื่องแต่งกายนักกีฬาที่จำเป็นต้อง ใช้งางเกงขาสั้น เป็นต้น ขัดกับหลักการศาสนาอิสลามหรือไม่ ควรปฏิบัติอย่างไร

คำตอบ การแต่งกายแบบนี้ ถือว่าผิดบทบัญญัติศาสนาอิสลาม

ข้อแนะนำ ให้ใช้งางเกงขายาวพันหัวเข่า หรือสวมถุงเท้า ให้สูงขึ้นมา

ปัญหาที่ ๙ การจัดพิธีเฉลิมฉลองวันคล้ายวันประสูติของ พระบรมศาสดานบีมีฮัมมัด มีขอบเขตเพียงใด ควรจะพิจารณา

๑. การแห่โดยเอาสภาพสตรีถือบายศรีมาร่วมขบวนแห่
๒. การแต่งรณรงค์ประกวดบางคันแต่งเป็นรูปสัตว์ เช่น เป็นรูปนก

คำตอบ ขอบเขตของงานเมาลิดกลาง คือ

๑. อ่านกุรอาน
๒. อ่านประวัติท่านศาสดา
๓. อ่านบทขอพร (ดูอา)
๔. อ่านบทซิกรุลเลาะห์
๕. อ่านซอลาหวาด
๖. เลี้ยงอาหารแก่ผู้ร่วมพิธี

- การแห่สภาพสตรีผิดบทบัญญัติศาสนาอิสลาม
- การแต่งรถประกวด ไม่ผิดบทบัญญัติ ทั้งนี้ ถ้าผู้แต่งไม่ยึดถือว่าเป็นส่วนหนึ่งของศาสนา โดยถือเป็นเพียงการประกวดตามระเบียบ ประเพณี
- การแต่งเป็นรูปสัตว์ต่าง ๆ ผิดบทบัญญัติศาสนาอิสลาม

ปัญหาที่ ๑๐ ทำไมในท้องถิ่นที่มีคนไทยมุสลิมมาก โรงเรียน และสถานที่ราชการจึงใหญ่ในวันศุกร์และวันเสาร์

เพื่อเปิดโอกาสให้นักเรียนและข้าราชการมุสลิม
ไปละหมาดในวันศุกร์ได้

คำตอบ เพราะทางราชการมีคำสั่งไว้อย่างนั้น ความจริง
สมัยแรกก็อนุโลมให้ท้องถิ่นที่มีมุสลิม หยุดวันพฤหัสบดี
วันศุกร์ แต่ต่อมาก็เปลี่ยนแปลงเป็นวันเสาร์-อาทิตย์
ไม่เกี่ยวกับข้อห้ามข้อใช้ทางศาสนา

ปัญหาที่ ๑๑ พระราชกฤษฎีกาว่าด้วยการศาสนูปถัมภ์
ฝ่ายศาสนาอิสลาม กฎกระทรวงและระเบียบต่าง ๆ
ไม่เหมาะสมกับปัจจุบัน ทางสำนักจุฬาราชมนตรี
จะดำเนินการอย่างไร

คำตอบ กระทรวงมหาดไทยแต่งตั้ง
คณะกรรมการขึ้นชุดหนึ่งทำหน้าที่ร่าง
“พระราชบัญญัติบริหารกิจการศาสนาอิสลาม”
ขณะนี้กระทรวงมหาดไทยได้ส่งต้นฉบับที่เสร็จเรียบร้อยแล้ว
มาให้คณะกรรมการกลางอิสลามแห่งประเทศไทย
พิจารณา และจะส่งกลับกระทรวงมหาดไทย
เพื่อดำเนินการต่อไป

ปัญหาที่ ๑๒ ให้พิจารณาปัญหาการให้สละมาของนักเรียนในห้อง
และในโรงเรียน

คำตอบ ถ้าครูและนักเรียนทั้งหมดเป็นมุสลิม
ก็ควรให้มีกรกล่าวสละมา เพื่อฝึกวัฒนธรรมทางศาสนา
แต่การจะใช้คำสวดสตีและการไหว้ก็ไม่ขัดกับหลักการ
ศาสนาอิสลาม ทั้งนี้หากกระทำต่อผู้ที่ไม่ได้เป็นมุสลิม
ก็ทำอย่างหลัง

ปัญหาที่ ๑๓ ให้พิจารณาหนังสือ “ศาสนาเปรียบเทียบ”
ของ เสถียร พันธ์รังษี ได้เขียนข้อความที่ขัดกับ
หลักการศาสนาอิสลามสมควรให้สำนักจุฬาราชมนตรี
พิจารณาดูว่า ข้อความใดที่ควรจะต้องทอนออกหรือไม่
อย่างไร

คำตอบ คอ.บต. ควรจะจัดตั้งคณะกรรมการดำเนินการ
ในเรื่องนี้ด้วย เพราะมีงบประมาณของทางราชการพร้อมมูล
ส่วนสำนักจุฬาราชมนตรีนั้นไม่มีงบประมาณดำเนินการ
อาจจะไม่ได้ผลเท่าที่ควร

ปัญหาที่ ๑๔ ตามระเบียบของกระทรวงศึกษาธิการได้กำหนดไว้ว่า
เมื่อนักเรียนเข้าแถวเชิญธงชาติแล้ว ให้มีการสวดมนต์
ไหว้พระ ซึ่งเรื่องนี้นักเรียนที่นับถือศาสนาอิสลาม
ไม่สามารถจะปฏิบัติได้ และตามระเบียบไม่ได้กำหนด
หรือชี้แนะไว้ว่าให้นักเรียนที่นับถือศาสนาอิสลาม
ทำอย่างไร เรื่องนี้ควรจะได้เสนอแนวทางปฏิบัติ
ที่เหมาะสมแก่กระทรวงศึกษาธิการ

คำตอบ สำหรับนักเรียนมุสลิมควรทำดังต่อไปนี้
๑. ให้นักเรียนกล่าวทบทวนญานอิหม่าน ญานอิสลาม
๒. ให้นักเรียนอ่านดุอา เช่น ความว่า “**ไอ้อัลลฮ์/**

**โปรดเปิดความรู้แก่พวกเรา และโปรดแผ่กระจายคำสั่ง
แห่งเมตตาของพระองค์แก่พวกเราโอพระผู้ทรงเมตตา
ยิ่งกว่าบรรดาผู้เมตตาทั้งปวง”**

๓. จบด้วยการซอลาหาวดแก่ท่านนบี ซ.ล.

ปัญหาที่ ๑๕ ปัญหาที่ว่า “เมือง” ที่เป็นอำเภอ มีสถานีตำรวจ
เทศบาล ฯลฯ แล้ว ถือเป็นเมืองที่จะแยกมัสยิดไม่ได้
แต่มุสลิมกลุ่มหนึ่งตีความว่า “เมือง” ที่จะแยกมัสยิด
ไม่ได้ จะต้องเป็นเมืองที่ถูกปกครองโดยมุสลิมเท่านั้น
แต่ถ้าเป็นเมืองที่ถูกปกครองโดยคนศาสนาอื่น
ถือว่าไม่เป็นเมืองสามารถแยกมัสยิดได้ เช่น ในกรณี
๓ จังหวัดชายแดนภาคใต้ ถือว่าคนไทยพุทธปกครอง
ใครขอทราบความจริงที่ถูกต้อง

คำตอบ ความเห็นเช่นนั้นไม่ถูกต้อง การสร้างมัสยิด
เพื่อทำละหมาดวันศุกร์นั้น ให้สร้างได้ทั้งสิ้นในพื้นที่
ทุกลักษณะ คือ

๑. เมืองใหญ่ คือ เมืองที่มีสถานที่ทำการทางราชการ
เช่น ศาล สถานีตำรวจ ที่ว่าการอำเภอ
และแหล่งทำการค้าและธุรกิจต่าง ๆ อย่างกว้างขวาง
๒. เมืองเล็ก คือ เมืองที่มีสิ่งดังกล่าวน้อยกว่า
ไม่ครบถ้วนเหมือนเมืองใหญ่
๓. หมู่บ้าน หมู่บ้านที่ไม่มีที่ทำการต่าง ๆ และไม่มี
แหล่งธุรกิจตามที่กล่าวมาเลย ส่วนการจัดสร้างเพิ่ม
เพื่อละหมาดวันศุกร์ขึ้นขึ้นมาอีกนั้น หากมัสยิดเก่าแคบ
ไม่จุคนละหมาดก็สามารถจะทำขึ้นขึ้นมาได้

ปัญหาที่ ๑๖ ปัญหาพวก “ดะวะห์” ซึ่งมีความหมายว่า
การเผยแพร่ศาสนาจะพูดเกี่ยวกับหลักศาสนาทั่ว ๆ ไป
พูดถึงบาป บุญ ทั้งโลกนี้และโลกหน้าปัญหาที่เกิดขึ้น
ก็คือ พวกดะวะห์พูดให้คนมุสลิมสามัคคีกัน
แต่มีความหมายเท่ากับไม่ให้สามัคคีกับคนที่นับถือ
ศาสนาอื่น ในบางครั้งพวกถือรุนแรงไปห้ามคนมุสลิม
เข้าร้านคนไทยพุทธใครขอทราบความจริงที่ถูกต้อง

คำตอบ ได้ค้นคว้าหลักการของ “ดะวะห์” แล้ว
ไม่มีระบุให้แตกสามัคคีกับคนต่างศาสนา
หลักการของดะวะฮ์ก็คือ หลักอิสลามนั่นเอง
ส่วนบางคนที่มีความคิดรุนแรงไปนั้นก็เรื่องของ
คนส่วนน้อย ซึ่งต้องค่อย ๆ ชี้แจงให้เข้าใจ

ข้อเสนอแนะ ควรเชิญหัวหน้ากลุ่มดะวะห์มาพบ
เพื่อซักซ้อมความเข้าใจกันบ่อย ๆ และทางราชการ
ควรอำนวยความสะดวกแก่การจัดกิจกรรมดะวะห์
อย่างจริงจังเพราะเป็นผลดีต่อทางราชการโดยตรง
(อ่านต่อฉบับหน้า)

ที่มา : หนังสือศาสนาสร้างสันติ กรมการศาสนา กระทรวงวัฒนธรรม